

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/660/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412222009
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4412222009.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Martiny Balegovej a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 7C/211/2012-57 zo dňa 16.12.2014 a uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 7C/211/2012-78 zo dňa 26.03.2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 7C/211/2012-57 zo dňa 16.12.2014 **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 7C/211/2012-78 zo dňa 26.03.2015 **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

Okresný súd Komárno napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalobca sa návrhom domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd určil, že žalovaný je zodpovedný za škodu vzniknutú žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky ako exekučného súdu z dôvodu, že tento nerozhodol v zákonom určenej lehote o návrhu oprávneného na zmenu exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 4021095 dlžníkom - povinným C. L.. Žalobca si uplatnil aj nárok na náhradu škody vo výške 175,- eur a na nemajetkovú ujmu vo výške 331,92 eura ako aj náhradu trov konania.

Podľa žalobného návrhu exekučný súd nerozhodol o návrhu žalobcu ako oprávneného v zákonom určenom čase, teda do 30 dní od doručenia návrhu na zmenu exekútora, pričom k návrhu na zmenu exekútora mal žalobca ako oprávnený pripojiť aj rovnopis exekučného titulu.

Ministerstvo spravodlivosti SR dňa 09.05.2014 doručilo súdu vyjadrenie vo veci, v ktorom poukázalo na zmätočnosť podania žalobcu, ktorý prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd, napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša žalobca sám. Ďalej uviedlo, že neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu, bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd SR odmietol sťažnosť žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu a príkladmo odkázalo na rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 211/2012, sp. zn. IV.

ÚS 366/2012, IV. ÚS 374/2012. V súvislosti s tým poukázalo na nejasný titul nároku na náhradu škody, ktorý si žalobca uplatňuje titulom nesprávneho úradného postupu pre prietahy a na druhej strane i z dôvodu nerozhodnutia v zákonom určenej lehote.

V danom prípade nemožno ani tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu, ako následok priameho pôsobenia príčiny. S poukazom na uvedené Ministerstvo spravodlivosti SR navrhlo návrh žalobcu zamietnuť a uplatnilo si náhradu trov konania.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie, na základe ktorého mal za preukázané, že Okresnému súdu Nové Zámky bol dňa 22.11.2010 doručený návrh žalobcu, v procesnom postavení oprávneného, na zmenu súdneho exekútora v zmysle § 44 ods. 8 EP. Uvedené exekučné konanie sa začalo doručením návrhu na vykonanie exekúcie pôvodnému súdному exekútorovi ešte pred 01.09.2005 (§ 36 ods. 1, 2 EP). Preto s poukazom na § 238 ods. 1, 2 EP s účinnosťou od 01.09.2005, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005. Podľa § 44 ods. 6 EP v znení účinnom do 31.8.2005 Ak oprávnený požiadava súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie. Teda uvedená právna úprava obsiahnutá v § 44 ods. 6 EP v znení účinnom do 31.08.2005 neurčovala lehotu, v ktorej je exekučný súd povinný rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. K určeniu lehoty na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora (30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora) došlo až s účinnosťou od 01.09.2005, pričom táto zmenená úprava nedopadá na konania začaté pred 01.09.2005. Tieto konania sa s poukazom na § 238 ods. 1, 2 EP dokončia podľa práva platného do 31.08.2005. Úprava obsiahnutá v § 44 ods. 8 EP v znení účinnom od 01.12.2006 sa nevzťahuje na konania začaté pred 01.12.2006, ako to vyplýva z § 240 ods. 1, 2 EP.

Žalobca si uplatnil náhradu majetkovej škody vo výške 175,- eur, ale až do vyhlásenia dokazovania za skončené žalobca nepreukázal vznik žiadnej skutočnej škody, keď nepreukázal zmenšenie svojho majetku o 175,- eur v súvislosti s tvrdým omeškaním pri rozhodovaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora v uvedenej exekučnej veci. Pritom podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. sa uhrádza len skutočná škoda.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca v konaní nepreukázal ani nesprávny úradný postup exekučného súdu s poukazom na § 238 ods. 1, 2 EP s účinnosťou od 01.09.2005, ani vznik skutočnej škody zmenšením svojho majetku o tvrdých, ale nepreukázaných 175,- a nepreukázal ani existenciu príčinnej súvislosti medzi tvrdým nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadným zmenšením jeho majetku. Keďže podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú určené kumulatívne, nesplnenie čo i len jednej z nich vylučuje zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Vzhľadom na uvedené súd návrh žalobcu v časti náhrady materiálnej škody zamietol.

S poukazom na všetky uvedené závery súdu a ich vzájomné súvislosti, žalobcovi nevznikol ani nárok na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012 a ani nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2 citovaného zákona. Súd preto nepovažoval za hospodárne vykonať vo veci dôkaz oboznámením sa s obsahom a rozsahom žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie návrhu, ktorú Ministerstvu spravodlivosti SR, ako ústrednému orgánu konajúcemu v mene štátu, doručil žalobca dňa 30.05.2012. Súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1, 2, § 15, 16, § 17 ods. 1, 2 z. č. 514/2003 Z. z. a § 44 ods. 1, 2, 8, 9 a § 46 ods. 1, 2 z. č. 233/1995 Z. z.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP a v konaní úspešnému žalovanému ich nepriznal, pretože žalovaný si žiadne trovy neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP).

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci.

Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Žalobca ďalej poukazyval na skutočnosť, že súd zamietol znalecké dokazovanie, čím mu objektívnym spôsobom znemožnil preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred v zákone stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 OSP). Rozsudok bol vyhlásený dňa 22.03.2016.

Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok, ktorým prvostupňový súd Okresný súd Komárno žalobu žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že postupom prvostupňového súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Žalobca v odvolaní ostatne ani neuviedol a nekonkretizoval, v čom, resp. akým postupom súdu mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom.

K aplikácii novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd vychádzal zo znenia tejto právnej úpravy účinnej v rozhodnom čase, pričom prvostupňový súd ani nezisťoval, či došlo k prietahom v konaní.

I podľa názoru odvolacieho súdu v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu súdneho exekútora k vzniku škody nemôže dôjsť, pretože pôvodný exekútor až do rozhodnutia súdu o návrhu na jeho zmenu je povinný vykonávať potrebné úkony exekučného konania.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd prvého stupňa uznesením č. k. 7C/211/2012-78 zo dňa 26.03.2015 uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 13 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7 a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže žalobca len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehalo podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie

je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobci preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ust. § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh žalobcom podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je žalobca poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovený poplatok z návrhu, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie návrhu. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne postupoval, keď žalobcu vyrubil súdny poplatok v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, za podanie odvolania zo dňa 27.01.2015 proti rozsudku súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam žalobcu v podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu, odvolací súd uvádza, že do 30.09.2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01.10.2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods.1, písm. k/) zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 27.01.2015), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 28.01.2015, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb.), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, t. j. 28.01.2015, kedy bolo súdu prvého stupňa doručené odvolanie žalobcu. Povinnosťou žalobcu bolo zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením.

Rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti vydáva súd na predpísanom tlačive (vzor OSP č. 4a - výzva v zmysle ust. § 10 vyššie citovaného zákona, vzor OSP č. 4 - uznesenie v zmysle ust. § 12 vyššie citovaného zákona) a tak tomu bolo i v predmetnej veci. Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti ako to tvrdil žalobca v podanom odvolaní. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania. V prípade, ak by zákonodarca mienil nespoplatniť odvolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravil, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú. Pri posudzovaní odvolania žalobcu proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania, odvolací súd vychádzal výlučne z dôvodov vymedzených žalobcom v podanom odvolaní a z ich rozsahu.

Z uvedených dôvodov i odvolaním napadnuté uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania, odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému ich však odvolací súd nepriznal, pretože si ich neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP).

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.